

O P O N E N T S K Ý P O S U D E K

MUDr. Kamal Mezián: „Muskuloskeletální ultrasonografie. Možnosti využití u vybraných morfologických změn na dolní končetině.“

Formální zpracování: Posuzovaná disertační práce byla předložena v rozsahu 109 str., včetně literatury a příloh. Vlastní text je koncipován na 88 stran, a je doplněn 40 obrázky a grafy. Po formální stránce je disertační práce zpracována velmi pečlivě a přehledně. Barevná obrazová dokumentace je příkladná. Jedinou podružnou připomínku mám k údajům označených jako „Obsah“. Pro zlepšení orientace by bylo vhodné doplnit čísla stránek, alespoň u hlavních kapitol.

Po jazykové stránce je text čтивý a bez závažnějších stylistických prohřešků. Drobné připomínky mám k používání anatomické nomenklatury při popisu plantární aponeurózy a úponové šlachy trojhlavého lýtkového svalu.

Oficiální označení je „*aponeurosis plantaris*“. Klinické pojmenování „*fascie*“ (*fasciitis*) je nutné považovat za sleng. Navíc dost nevhodný, protože rozlišení aponeuróza/fascie je jasně dánou stavbou a vývojem těchto struktur. Podobné je to i s používáním termínu „*Achillova šlacha*“. Jde o velmi vžitý název uváděný v některých učebnicích jako alternativní, ale v mezinárodní nomenklatuře je pouze „*tendo calcaneare*“. Nomenklatura jistě není oblíbenou kapitolou studia a bývá považována za zbytečné puritánství - zvláště v klinické

medicíně, ale pokud nepřejdeme v morfologii na kompletní použití číselných kódů, je asi vhodné setrvat u klasických zvyklostí, tj. mezinárodně akceptovaného názvosloví. (Tím spíše, že recentní svitky od Mrtvého moře vyprávějí o Achilleovi zcela jiný příběh.)

Naplnění hlavních cílů: Autor zvolil tři hlavní cíle:

1. Posoudit a ověřit hypotézu, že nošení obuvi s výraznou antepedální tlakovou redistribucí, má významný podíl na vzniku a vývoji degenerativních změn distální kloubní chrupavky stehenní kosti.
2. Ze stejných důvodů studovat případné změny ve struktuře tendo calcaneare a aponeurosis plantaris.
3. Použitím ultrasonografické techniky prokázat užitečnost této vyšetřovací techniky při vyšetření specifických struktur distální končetiny.

Autor po zevrubném anamnestickém a statistickém zhodnocení zvoleného souboru 91 žen, vybral k vlastnímu ultrasonografickému studiu 34 žen a vytvořil další 57 členou kontrolní skupiny žen. Rozsáhle popisuje metodiku měření a jeho hodnocení, typologii ultrasonografických zařízení a použité sondy.

Předložená studie je doplněna dvěma kazuistikami, které dále dokládají využitelnost ultrasonografického vyšetření v diagnostice poměrně subtilních a jinými metodami obtížně diagnostikovatelné

onemocnění typu neurinomu n. ischiadicus a průkazu ruptury m. rectus femoris.

Zvolené cíle byly úspěšně splněny.

Autor disertace zjistil:

1. Statisticky významnou hypertrofii distální kloubní chrupavky bez prokazatelné lateralizace poruchy.
2. Prokázal rozšíření levé úponové šlachy m. triceps surae.
3. Neprokázal zvětšení šířky aponeurosis plantaris.
4. Obecným závěrem je doporučení považovat „dress-code“ za nevhodný zásah do pohybového režimu žen, který vede k degenerativnímu poškození distální kloubní chrupavky femuru, vč. dalšího přetěžování pohybového aparátu.
5. Vlastní studie doplněná o dvě kazuistiky prokazuje mimořádnou vhodnost ultrasonografie jako univerzální, neinvazivní a v případě pohybového aparátu mimořádně efektivního způsobu vyšetřování.

Předložená disertační práce nemá zásadnější nedostatky. Pokud bude autor ve zvolených studiích dále pokračovat, doporučuji zaměřit se na zhodnocení variability plantární aponeurózy, podíl m. plantaris na šířce tendo calcaneare a detailnější typologické (antropometrické) hodnocení souboru sledovaných žen. (BMI používaný v práci je jen orientační ukazatel.)

Práce má velmi zásadní dopad v praxi, vzhledem k průkazu negativního rozvoje degenerativních změn kloubní chrupavky kolenního kloubu při změně antepedální tlakové distribuce, často vynuceným nošením nevhodné obuvi.

Předložená disertační práce MUDr. K. Meziana prokazuje předpoklady autora k samostatné vědecké práci a proto po její obhajobě doporučuji udělení autorovi práce titul „Ph.D.“ za jménem.

prof. MUDr. Ivan Dyrevský, DrSc.

V Praze dne 14. února 2018